DİJİTAL ADLİ TUVAL

Finansal Verilerin ve Dijital İzlerin Ardındaki Psikolojiyi Okumak.

ANALİTİK DENETİM ARAÇLARI VE DAVRANIŞSAL PROFİL ÇIKARMA

NotebookLM

%50 Matematiksel Gerçeklik

Rakamlar, oranlar ve log kayıtları. Geleneksel denetimin odaklandığı soğuk veri setleri ve yapısal anomaliler.

%50 Davranışsal Psikoloji

Kasıt, panik ve rasyonalizasyon. Teknik verilerin arkasına saklanan insan zihninin ve suçluluk duygusunun haritası.

Modern adli muhasebe, teknik araçları birer "**psikolojik ayna**" olarak kullanır. Amaç sadece hatayı bulmak değil, failin niyetini (**mens rea**) deşifre etmektir.

NotebookLM

Benford Yasası: İnsan Beyninin Rastgelelik Yanılgısı

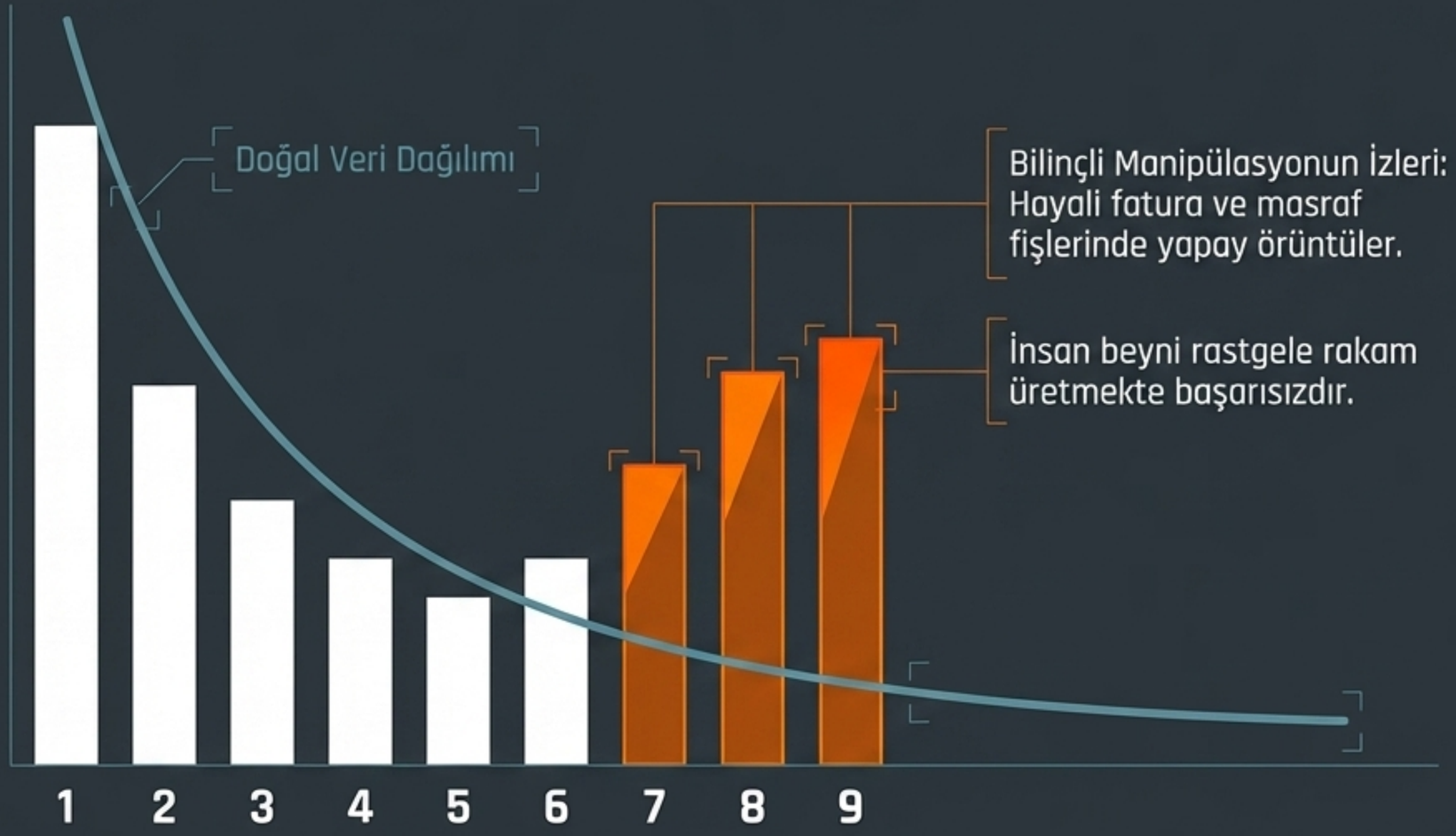

Matematiksel Yalan Makinesi

Dr. Nigrini (2012), bu yasanın sadece istatistiksel bir araç olmadığını kanıtlamıştır. Adli muhasebede hileli verilerin saptanmasında bilimsel ve hukuki bir standarttır.

NotebookLM

Anomali ve Rasyo Analizi: Başarı İllüzyonu

Eylem

Cari oranlardaki mantıksız sapmalar ve stok devir hızındaki yavaşlamalar.

Soru

Bu rakamı kim, hangi motivasyonla değiştirdi?

Motivasyon

Window Dressing (Kağıt Üzerinde Başarılı Gösterme).

Rasyo analizleri sadece finansal bir hata raporu değil, kurumu olduğundan farklı gösterme çabasının matematiksel kanıtıdır.

NotebookLM

Elektronik Kanıtların Ruhu

Modern dünyada hiçbir suiistimal dijital bir ayak izi bırakmadan gerçekleşmez.

Asıl kıymetli olan izlerin kendisi değil; bu izlerin failin "ruh halini" ve "planlama sürecini" ele vermesidir.

NotebookLM

Metaveri Analizi: Paniğin Anatomisi

NotebookLM

Haberleşme Analitiği: Suiistimalin Sözlüğü

Linguistic Analysis (Kelime Dağarcığı Analizi), failin suiistimalin hangi evresinde olduğunu fısıldar.

Rasyonalizasyon

"İdare etmeliyiz"

Failin eylemini kendi iç dünyasında meşrulaştırma çabası.

Baskı ve Panik

"Hızlandırmalıyız"

Operasyonel baskının dijital yansımaları.

Planlama

"Kimse bilmemeli"

Suçun gizlilik içinde kurgulandığı ilk aşama.

NotebookLM

Erişim Logları: Merakın ve Yeteneğin İzleri

Suiistimal Elması

Failin kendi yetki alanının dışındaki veri tabanlarına erişme çabası basit bir hata değildir. Bu loglar, suç modelindeki yetenek ve merak faktörünün en somut teknik izidir.

NotebookLM

Sentez Matrisi: Mens Rea (Suç Kastı) İspatı

Teknik Araç	Psikolojik İzdüşüm	Bilimsel / Hukuki Geçerlilik
Benford Yasası & Rasyolar	**Yapaylık ve Başarı İllüzyonu**	Dr. Nigrini (2012): Hileli veri saptamada bilimsel standart.
Metaveri (Zaman Damgaları)	**Panik ve Hazırlık Seviyesi**	Dijital izler, suç işleme kararlılığını ispatlar.
Haberleşme & Erişim Logları	**Planlama, Rasyonalizasyon ve Merak**	Casey (2011): Davranışsal profil çıkarma.

Denetçi için dijital izler sadece teknik veri değil, mahkemede suç kastını (Mens Rea) bilimsel geçerlilikle ispatlayan teknik bir aynadır.

NotebookLM